

IZVEŠTAJ O RADU

2022

www.roditelj.org

SADRŽAJ

- O nama 3
- Programske oblasti..... 4

Vršnjačka savetovališta

- Savetovalište za dojenje..... 5
- Savetovalište za autosedišta..... 10
- Psihološko savetovalište..... 11

Projekti

- Mentalno zdravlje mladih je važno..... 13
- Od parka do ekrana -od ekrana do parka..... 14

Kampanje podizanja svesti

- „Zajedno protiv raka grlića materice –HPV NE” 16
- „ Do dugačkih pantalona „..... 17
- „Maloletnici i elektronske cigarete u Srbiji“..... 18
- Važnost redovne imunizacije kod dece..... 19

O NAMA

Udruženje RODITELJ je neprofitna, nestranačka, nevladina organizacija čiji su osnivači roditelji koji su iz ličnih iskustava prepoznali potrebu za sistemskom i efikasnom podrškom roditeljstvu u našoj zemlji. Naša želja da aktivno učestvujemo u oblikovanju detinjstva, ali i budućnosti svojih mališana, dovela je do osnivanja Udruženja građana RODITELJ, organizacije koja se na sveobuhvatan način bavi roditeljstvom.

Inicijativa za osnivanje Udruženja pokrenuta je u januaru 2006. godine na specijalizovanom Internet forumu koji okuplja veliki broj roditelja i budućih roditelja, a kao Udruženje građana registrovani smo od juna 2006. godine.

Naše aktivnosti su usmerene na podršku roditeljima, koju pružamo na različite načine i na različitim nivoima: kroz radionice sa roditeljima i savetovališta, informativne servise, pokrećemo inicijative i organizujemo akcije i događaje koji promovišu ono za šta se zalažemo.

NAŠA MISIJA

- je da pomažemo i pružamo informacije i podršku drugim, sadašnjim i budućim roditeljima u Srbiji u svim sferama povezanim sa roditeljstvom. Da zajedničkim snagama radimo na stvaranju boljih uslova za roditeljstvo, dolazak dece na свет и njihovo odrastanje.

VIZIJA

je da svi roditelji, budući roditelji i deca ostvaruju svoja prava i u tome imaju punu, iskrenu i efikasnu podršku društva.

PROGRAMSKE OBLASTI

Osnovna oblast ostvarivanja ciljeva Udruženja je zaštita roditeljstva.

01

Sistemska zaštita porodice, roditelja i dece

kroz kreiranje i zalaganje za primenu lokalnih i nacionalnih politika koje se tiču porodice, roditelja i dece u oblastima rodne ravnopravnosti, prevencije i zaštite o nasilju, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite i obrazovanja kao i zalaganje za primenu najboljih praksi u skladu sa evropskim standardima u svim oblastima sektorima povezanim sa roditeljstvom.

02

Ljudska prava i rodna ravnopravnost

kroz zalaganje za zaštitu materinstva po rodnoj osnovi /diskriminacije žena, posebno majki, trudnica i porodilja u svim segmentima i promociju zaštite dečijih prava.

03

Bezbednost dece

kroz promociju značaja prevencije i zaštite dece od svih vrsta nasilja usmerenih na roditelje i decu kao i promociju bezbednosti dece u saobraćaju kroz Savetovalište za autosedišta.

04

Zdravstveno prosvećivanje

kroz zalaganje za unapređenje mehanizama i dostupnosti zdravstvene zaštite roditelja, dece, trudnica i porodilja, promocija i zaštita dojenja i druge savetodavno informativne servise koje realizujemo sa stručnim saradnicima, zdravstvenim radnicima.

05

Zalaganje za bolju socijalnu zaštitu

i rešavanje problema siromaštva porodice i dece, kao i zaštitu materinstva, posebno trudnica i porodilja, ali i dece i porodice i osjetljivih kategorija, samohranih majki/roditelja, roditelja dece sa invaliditetom i roditelja sa invaliditetom.

06

Obrazovanje

kroz promociju participacije roditelja u školama i zalaganje za razvijanje partnerskog odnosa između roditelja i škola, zalaganje za dostupnost kvalitetnog formalnog i neformalnog obrazovanja za svu decu, promociju učešća dece u kreiranju nacionalnih i lokalnih obrazovnih politika, podršku procesima inkluzivnog obrazovanja i razvoj i realizaciju programa za podršku ranom razvoju dece.

Savetovalište za dojenje

Jedna od bitnih aktivnosti Udruženja od osnivanja do danas je i kontinuirano pružanje saveta roditeljima. Udruženje Roditelj od svog nastanka 2006 godine organizuje niz aktivnosti koje promovišu dojenje a naročito je prpeoznato u obezbeđivanju direktnе podrške trudnicama i majkama koje doje. U okviru Udruženja Roditelj, funkcioniše Savetovalište za dojenje putem koga savetnice za dojenje, obučene od strane Instituta za javno zdravlje „Milan Jovanović Batut“, servisa Halo beba i drugih stručnih lica da obavljaju savetodavni rad sa trudnicama i majkama u vezi sa dojenjem.

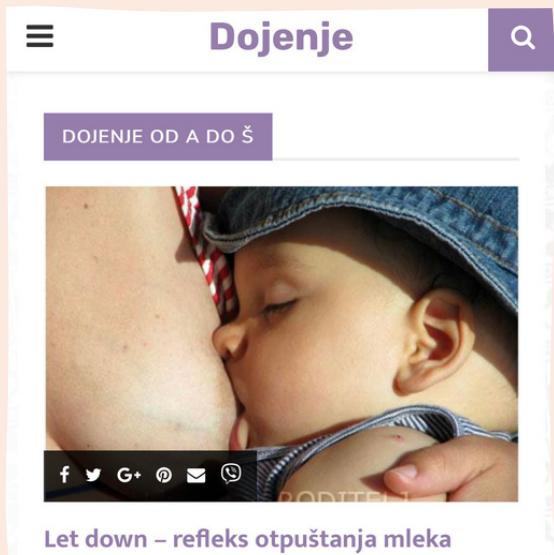
Savetnice su kroz svoje višegodišnje volonterske napore obezbedile podršku za više hiljada trudnica i majki malih beba koje su imale probleme sa uspostavljanjem ili održavanjem dojenja.

Aktivnosti Savetovališta za dojenje Udruženja Roditelj, pored obezbeđivanja korisnih saveta doprinose i jačanju samopouzdanja majki za dojenje u javnosti, jer beba ne bira mesto gde će poželeti da sisa, a odgovaranje na bebine potrebe je veoma važno za njen dalji razvoj.

Aktivnosti Savetovališta za dojenje u 2022-oj godini realizovali smo kroz :

- Unapređenje sajta dojenje.roditelj.rs
- Održavanje besplatnih radionica za mame i trudnice
- Organizovanje javnih događaja
- Obuka novih savetnica

UNAPREĐENJE SAJTA DOJENJE.RODITELJ.RS

Kontinuirano tokom cele godine sajtu dojenje.roditelj.org postavljani su stručni tekstovi i informacije vezano za dojenje .

U toku ove godine unapredili smo sajt uvođenjem nove sekcije sa ličnim pričama mama koje su prevazišle izazove sa dojenjem i nastavile da doje svoje bebe.

Smatramo da je prenošenje ličnih iskustava jedan od najefikasnijih načina za usvajanje novih informacija i praksi.

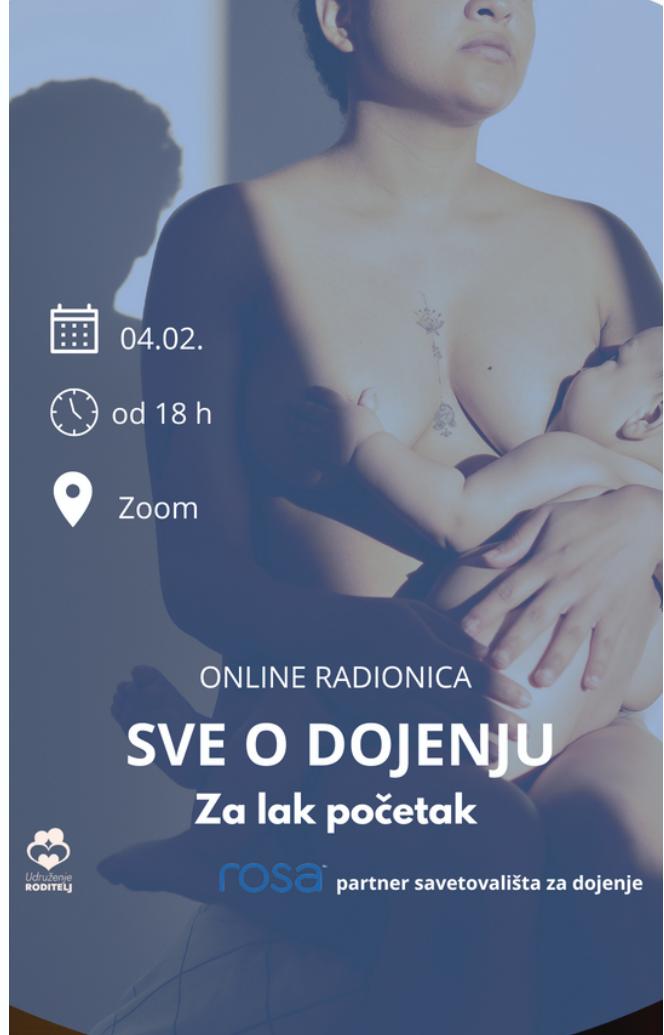
Ovaj sajt već sadrži veliki broj korisnih informacija o dojenju i prepoznat je kao važan izvor informacija.

Dodatnom sekcijom koja je bila snažno promovisana, želeli smo da istaknemo važnost vršnjačkepodrške i solidarnostima sa majkama koje se bore da prevaziđu izazove i što duže doje svoje bebe.

BESPLATNE ONLINE RADIONICE ZA TRUDNICE

U toku godine pri savetovalištu za dojenje organizovali smo online beplatne radionice „ Sve o dojenju za lakši početak „. Radionice su se održavale svakog prvog petka u mesecu preko Zoom platforme i one su namenje trudnicama radi pripreme za dojenje . Radionice su vrlo posećene pa na svakoj radionici smo imali oko 100 novih trudnica iz svih krajeva naše zemlje a sve više se uključuju i iz zemalja regionala. Posle radionice svaka trudnica naknadno dobije prateće materijale koji im svakako služe kao podsetnik svega onoga što su dobole na radionici i što treba da znaju o dojenju.

RADIONICE UŽIVO

U toku godine ,svake druge subote održavali smo u prostorijama udruženja radionice uživo,konsultacije za mame koje i doje i kojima je potrebna dodatna podrška.

Radionice uživo za trudnice održavale su se i u drugim gradovima kao što je Čačak ,Novi Bečeji,Bački Petrovac, Novi Sad i Beograd.

Trudnice i mame i pored radionica imaju podršku komunikacije svakodnevno sa savetnicama putem mejla kao i dežurnih telefona koji su im dostupni svakog dana.

Telefoni za savete i podršku :
061 13 18 137 od 08 do 12h
061 14 47 824 od 15 do 18h

Organizovanje javnih događaja

SVETSKA NEDELJA DOJENJA

Svetska nedelja dojenja (SND) je kampanja Svetske alijanse za dojenje (WABA) koja se obeležava širom sveta od 01. do 7. avgusta sa ciljem da razvije društvenu svest o značaju i prednostima dojenja , obezbedi podršku dojenju i unapredi zaštitu zdravlja majke i deteta.

31.jula 2022. godine od 11-14 časova u Dorćol Platzu Udruženje Roditelj 17. put za redom organizovalo manifestaciju obeležavanja SND U Novom Sadu obeležili smo je **02. avgusta od 18-20 časova** na Šstrandu (u blizini kućice za dojenje) .

Glavna tema ovogodišnje nedelje dojenja nosi naziv "Istupi za dojenje -edukuj i podrži"

Na manifestaciji za sva pitanja za trudnice su bili: Savetnice za dojenje Udruženja Roditelj,Patronažne sestre,Pedijatri,Halo beba,Dule,Savetnice za bebonošenje,Instrukturke joge za trudnice i mame,Psihološko savetovalište "da mama bude dobro "

Manifestaciju su podržali : Institut za javno zdravlje Batut,Gradski zavod za javno zdravlje ,Unicef,Rosa voda ,OctalPharm,IWC kao i drugi pojedinci i kompanije

WABA I SVETSKA NEDELJA DOJENJA 2022

NACIONALNA NEDELJA DOJENJA

Nacionalan nedelja dojenja obeležava se prve nedelje oktobra i u 2022. smo je obeležili okruglim stolom na kom su učestvovali svi relevantni stručnjaci koji se bave dojenjem kao i veliku javnu radionicu za trudnice koju su vodile naše vršnjačke savetnice.

Obe manifestacije je posetilo preko 200 trudnica većina zajedno u društvu svojih partnera i budućih očeva ,što je takođe jedna dodatna promena i napredak koji nas posebno raduje

WABA Svetska alijansa za promociju dojenja uručila je Udruženju sertifikat za uspešno održane događaje kao i prevod loga i materijala za ovogodišnju temu <https://worldbreastfeedingweek.org/2022/report-europe/>

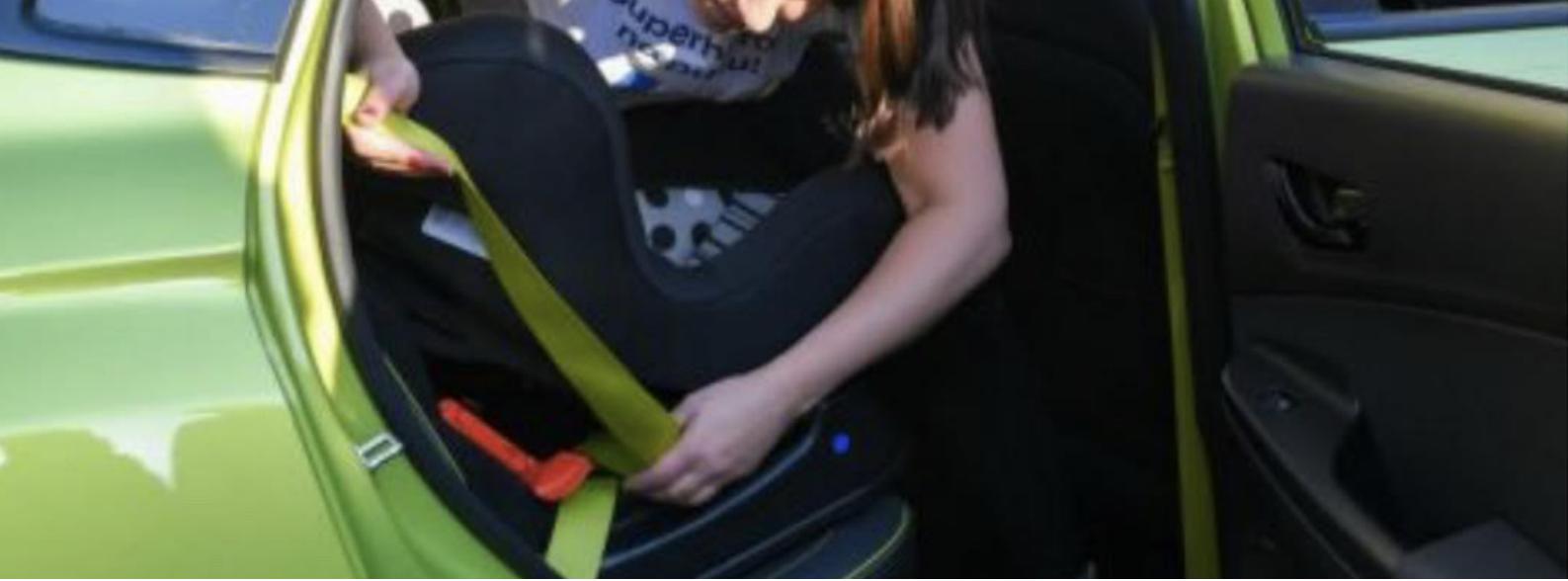

OBUKA NOVIH SAVETNICA

Udruženje RODITELJ organizovalo je i obuku za mame – vršnjačke savetnice za dojenje. Mame zainteresovane za savetodavni rad prošle su u modula obuke, stručni i savetodavni, postavši time vršnjačke savetnice za dojenje u Srbiji.

Naše Udruženje je jedno od prvih u Srbiji koje obučava vršnjačke savetnice za dojenje, te je ove godine obuku koja traje godinu dana završilo 40 novih savetnica iz svih gradova naše zemlje i time će i mame u drugim gradovima osim u Beogradu i Novom Sadu dobiti pomoć mama savetnica, kao i preko potrebnu podršku. Na obeležavanju Nacionalne nedelje dojenja podeljeni su sertifikati novim savetnicama.

SAVETOVALIŠTE ZA PRAVILNU UPOTREBU AUTO SEDIŠTA

Kada razmišljamo o deci prve dve stvari koje bi trebalo da se obezbede za njihov siguran rast i razvoj jesu zdravlje i bezbednost. Kada govorimo o bezbednosti najvažniji deo jeste bezbednost dece u saobraćaju. Ova tema često zna da bude zanemarena rečenicom "Neće se to nama destiti", ali mi ne možemo da znamo šta će se desiti i kada će se desiti.

Od 2012. godine aktivno radimo na promociji bezbednosti dece u saobraćaju kroz radionice i besplatne preglede auto-sedišta za roditelje. Kroz naše savetovalište i obuke prošao je veliki broj roditelja koji su dobili znanja o :

- zakonskim regulativama u Srbiji
- značaju korišćenja AS; vrstama i načinu upotrebe svih vrsta AS;
- pravilnom postavkom AS sigurnosnim pojasem vozila i ISOFIX sistemom;
- pravilnom postavkom deteta u svaku od grupa AS

U toku 2022. godine organizovali smo besplatan pregled i proveru dečijih autosedišta koja se već nalaze u automobilima roditelja. Ovaj pregled je održan u saradnji sa Hyundai Srbija .

Roditeljima kojima nije bilo pravilno sedište na licu mesta je postavljeno ispravno i roditelji su dobili odgovore i instrukcije za pravilno postavljanje.

Veliki broj roditelja u toku godine u našem savetovalištu je dobio odgovore i obuku putem Facebook grupe koja sada broji 12 hiljada ljudi . Svaki roditelj kome je bilo potrebno i pored informacija i obuke pravilno postavljenje mogli su da dođu do naših savetnica i besplatno na licu mesta da im se postavi sedište uz dodatnu obuku

<https://www.facebook.com/groups/1333949660140378/>

PSIHOLOŠKO SAVETOVALIŠTE

U toku cele godine funkcioniše naše psihološko savetovalište gde naši psiholozi i pedagozi kao saradnici udruženja pružaju prvu pomoć trudnicama ,porodiljama ,roditeljima i tinejdžerima. Pomoć su pružali putem radionica ,individualnih susreta i pisanjem velikog broja tekstova na često postavljena pitanja ,koja smo u toku godine postavljali na naš sajt i društvene mreže

Roditelji

Najviše tema koje smo u ovoj godini obrađivali a tiču se roditeljstva su bile :

- unapređenje svoje vaspitne i roditeljske veštine
- rešavanje životnih kriza i konflikata
- da razreše probleme u partnerskim, bračnim i porodičnim odnosima.
- Edukacija roditelja dece predškolskog,školskog i adolescentnog uzrasta

Tinejdžeri

Kada su tunejdžeri u pitanju u toku ove godine najviše sa njima smo radili na teme :

- profesionalne orientacije za buduće srednjoškolce i studente
- Psihološkog testiranja
- Probleme u učenju
- Teškoće u komunikaciji, izražavanju ili kontrolisanju emocija ili uklapanju među vršnjake (socijalizaciji)
- Manjak samopouzdanja

Najveći broj radionica i konsultacija jedan na jedan ove godine održali smo sa trudnicama i porodiljama i to ukazuje na veliku potrebu kada je mentalno zdravlje majki u pitanju ,jer je to jedna grupa koja je vrlo često zanemarena a na sebi nose veliki pritisak društva,porodice ,poslovnih obaveza . Zbog toga smo kreirali poseban program koji nosi naziv "Da mama bude dobro "

Da mama bude dobro

Cilj programa „Da mama bude dobro“ jeste da putem tematskih radionica približimo mami kroz koje promene ona prolazi, da pokuša da razume šta se dešava sa njenim telom, kao i sa emocijama.

Želimo da osnažimo mlade mame na putu roditeljstva, kako bi mogle lakše da se povežu sa svojom bebot, kao i da steknu poverenje u svoje roditeljske sposobnosti. U okviru radioničarskog rada koji realizujemo primarno nam je da mamama ukažemo da prioritet treba da im bude briga o sebi i o svom zdravlju kako bi mogle adekvatno da odgovaraju i na bebine potrebe.

Da mama bude dobro

- o značaju odnosa mama-beba
- o promenama kroz koje mama prolazi nakon porođaja
- novi identitet majke
- o usklađivanju, i podržavajućim odnosima

Program u 2022. godini

Radionice Da mama bude dobro smo sprovodili svako drugog četvrtka u mesecu online putem Zoom platforme . Radionice su bile interaktivne ,pa su učesnice mogle da komuniciraju sa voditeljem radionice kao i drugim učesnicama.

Obeležili smo i Međunarodno dan mentalnog zdravlja majki koji smo sproveli radionicom uživo sa trudnicama i mamama. Za potrebe dodatne podrške izradili smo kratku brošuru koju besplatno delimo online i na radionicama uživo.

JAVNO ZAGOVARANJE

"Ublažavanje posledica pandemije kod mlađih u Zemunu i unapređenje njihove participacije kroz izradu novog LAP-a za mlađe"

Životne okolnosti mlađih u velikoj meri su izmenjene tokom pandemije Kovid-19, a novonastala situacija dovela je do narušavanja ne samo fizičkog nego i mentalnog zdravlja mlađih ostavljajući i druge posledice koje su mogle i mogu biti ublažene pravovremenom i adekvatnom podrškom sistema.

Koliko Lokalni akcioni planovi za mlađe predviđaju mehanizme za adekvatno postupanje u situacijama kao što je pandemija?

Ovim pitanjem se bavili smo se na teritoriji Opštine Zemun.

Završena analiza LAP-a GO Zemun (2017-2022) koja obuhvata analizu načina na koji je plan rađen - procesa i metodologije, uključenih grupa i pojedinaca kao i sam sadržaj plana u smislu ciljeva i aktivnosti.

U tom smislu, delovi LAP-a koji su analizirani su sledeći:

Tim za izradu LAP-a, metodologija rada i proces izrade LAP-a i Ankete ka mlađima, Opšti i specifični ciljevi i aktivnosti, evaluaciju i monitoring i budžet.

Cilj analize je bio da se identifikuju ne samo slabosti već i potencijali zajednice odnosno mogućnosti za unapređenje mehanizama za pravovremeno pružanje podrške mlađima i u situacijama koje su slične ovoj pandemiji.

Urađena mapiranje i analiza kroz upitnike mlađih i roditelja mlađih sa invaliditetom kao i fokus grupe. Oformljena je grupa mlađih, tim mlađih saradnika sa kojima smo održali radionice JZ i komunikacije, da bi se oni osnažili za svoje zastupanje. Po dobijenim rezultatima anketa i fokus grupe kao i posle radionica sa Timom mlađih saradnika su održavani sastanci gde smo uradili preporuke za uspostavljanje mehanizama i mera podrške za ublažavanje posledica pandemije, takođe kroz ovu saradnju sa mlađima urađene su i brošure koje prikazuju kako su se mlađi osećali za vreme pandemije, koji su nedostaci podrške u njihovoј zajednici kao i koje su to konkretnе mere potrebne za ublažavanje posledice pandemije kod mlađih. Urađena je i brošura podrške mlađima sa invaliditetom koja prikazuje kojliko je hitna reakcija lokalnih vlasti da kroz sve raspoložive resurse obezbede mlađima sa invaliditetom i njihovim porodicama podršku u vidu potrebnih usluga i dostupnih servisa podrške.

Preporuke usvojene u novi LAP za mlađe Opštine Zemun.

Ovaj projekat je dobio podršku projekta Vlade Švajcarske "Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT" koji sprovode Helvetas Swiss Intercooperation i Građanske inicijative,

<https://www.roditelj.org/mentalno-zdravlje-mladih-je-vazno/>

OD PARKA DO EKRANA-OD EKRANA DO PARKA

Adolescencija jeste razvojni period u kojem je značaj vršnjačke grupe primaran i u velikoj meri utiče na sticanje društvenih veština, empatije i izgradnje sopstvenog identiteta. Socijalno okruženje mladih koje je postojalo pre pandemije (park, bioskop, škola, kućna druženja....) u velikoj meri je zamjenjeno društvenim mrežama. Promena socijalnog okruženja dovela je do povećanja vremena provedenog pred „ekranom“, mogućnost pojave osećanja usamljenosti i izolacije, kao i depresivno-anksioznih epizoda.

Cilj ovog programa je bio podrška adolescentima u razumevanju osećanja nastalih kao posledica pandemije i podsticanje edukativnog pristupa društvenim mrežama. Program je realizovan kroz radionice

- Kakva ti je profilna – o identitetu u realnosti i na mreži
- Šta znači kada hejtujemo na mreži?
- Hajdemo u park – potrebe, razmišljanja, težnje

Program smo takođe realizovali kroz velik broj tekstova na način koji je dostupan i razumljiv mladima

Program je podržala Opština Zemun, realizovan je od aprila do avgusta 2022. godine

Program je prošlo 20 mladih sa teritorije Opštine Zemun

KAMPANJE PODIZANJA SVESTI

„ZAJEDNO PROTIV RAKA GRLIĆA
MATERICE -HPV NE“

KAMPANJA PODIZANJA SVESTI
NISKOG RASTA KOD DECE „ DO
DUGAČKIH PANTALONA „

KAMPANJA „MALOLETNICI I
ELEKTRONSKЕ CIGARETE U SRBIJI“

KAMPANJA PODIZANJA SVESTI O
VAŽNOSTI REDOVNEIMUNIZACIJE
DECE

„Zajedno protiv raka grlića materice –HPV NE“

Udruženje „Roditelj“ je u toku 2022. godine pokrenulo kampanju „Zajedno protiv raka grlića materice –HPV NE“,čiji je cilj informisanje javnosti, dece i roditelja o značaju primne vakcine protiv humanog papiloma virusa.

Udruženje „Roditelj“ već godinama sarađuje kako sa državnim institucijama tako i sa medijima u nameri da roditeljima u Srbiji približi značaj HPV imunizacije.

Vakcina protiv humanog papiloma virusa (HPV) uvedena je kao preporučena u naše protokole 2018, a od ove godine besplatna je za dečake i devojčice uzrasta od 9 do 19 godina.

Pokretanje kampanje koju je podržalo Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Batut ,Republički fond za zdravstveno osiguranje kao i udruženja lekara konferencijom za štampu koja je održana u palati Srbije

Udruženje Roditelj je uz podršku državnih institucija i udruženja lekara otvorilo poseban sajt hpvinfo.rs na kome se nalaze sve potrebne informacije o HPV imunizaciji kao i odgovori na najčešće postavljena pitanja roditelja. Takođe, roditelji su u mogućnosti da preko sajta postave pitanje u vezi ove teme a odgovoraju im naši najeminentniji stručnjaci iz ove oblasti. takođe za veću informisanost otvoreni su i profili na društvenim mrežama Instagram i facebook :

<https://hpvinfo.rs/>

https://www.instagram.com/hpv_ne_info/

<https://www.facebook.com/hpv.ne>

Kampanje takođe se realizovala tribinama i konferencijama za štampu u mnogim gradovima Srbije, Novi Sad, Čačak, Šabac i Kragujevac. Nastavak kampanje su tribine u osnovnim i srednjim školama širom Srbije koju realizujemo uz podršku Ministarstva prosvete

Kampanja podizanja svesti niskog rasta kod dece „Do dugačkih pantalona „

Udruženje Roditelj već dugo radi na podizanju svesti među roditeljima, lekarima i vaspitačima na temu niskog rasta kod dece. Svest o važnosti praćenja rasta deteta još uvek nije dovoljno razvijena, pa se veliki broj mališana sa ovim poremećajem dijagnostikuje onda kada je prekasno za terapiju. Merenje visine dece obavezno je na sistematskim pregledima, a po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, u toku prve godine, dete se na sistematskim pregledima meri sedam puta, u drugoj godini dva puta, potom jednom godišnje do kraja redovnog školovanja.

U toku prve godine, dete poraste oko 22 centimetra, u drugoj oko 12, u trećoj osam, potom oko četiri centimetra godišnje, do puberteta.

Zajedničkom saradnjom Udruženja „Roditelj“ i Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu obezbeđeno je 72 visinometra, koja su uručena svim novosadskim predškolskim ustanovama, radi ranog otkrivanja niskog rasta kod dece.

Kampanja „Maloletnici i elektronske cigarete u Srbiji“

Elektronske cigarete su nedopustivo lako dostupne maloletnicima od 13 do 17 godina u maloprodaji, a kontrola starosne dobi u trgovinama i trafikama je veoma retka iako zakon propisuje zabranu prodaje nikotinskih proizvoda mlađim od 18 godina i daje pravo prodavcu da zatraži lični dokument sa slikom.

Ovo je pokazalo istraživanje koje je Udruženje „Roditelj“ sprovedlo širom Srbije u periodu od 5. do 20. septembra ove godine. Najveći broj ispitanika saglasan je da su elektronske cigarete lako dostupne maloletnicima, da mogu da ih nabave u lokalnim marketima i kioscima i to bez provere starosti kupca. Čak 83,3% dece tvrdi da „do elektronskih cigareta dolaze lako“ i da ih „prilikom kupovine ne pitaju koliko imaju godina“.

Anketa je pokazala i da najveći broj tinejdžera koji konzumiraju „vape“, to kupuje posle škole, a značajno manji procenat odgovora glasi „na odmoru“ i „vikendom, u slobodno vreme“.

Imajući u vidu sve navedeno, Udruženje „Roditelj“ smatra da bi u narednom periodu trebalo sprovesti niz aktivnosti koje će biti, pre svega, usmerene na podizanje svesti o ovom problemu, kao i na podizanje stepena formalne i adekvatne informisanosti, ali i konkretnih koraka u pravcu zaštite maloletnika. Ovde se pre svega misli na to da se u rešavanje ovog pitanja moraju uključiti nadležne institucije, predstavnici školskog sistema, vršnjački edukatori i slično, uz saradnju proizvođača, uvoznika i prodavaca elektronskih cigareta, te dodatnu edukaciju trgovaca o zakonskim i etičkim obavezama prilikom prodaje ovakvih proizvoda. Stoga, poseban segment komunikacije i saradnje treba da bude usmeren na trgovinske lancе i maloprodajne trgovce, kao i državne institucije, odnosno nadležna ministarstva Vlade Republike Srbije (Ministarstvo trgovine, Ministarstvo finansija, Ministarstvo prosvete) koji su nosioci adekvatnih postojećih i budućih pravnih rešenja, kako u kreiranju, tako i u sprovođenju zaštite maloletnika i uspostavljanja dobre prakse.

Udruženje Roditelj – Istrazivanje, maloletnici i elektronske cigarete

<https://www.roditelj.org/wp-content/uploads/2022/09/UR-Izvestaj-01.pdf>

KAMPANJA PODIZANJA SVESTI O VAŽNOSTI REDOVNE IMUNIZACIJE DECE

Na nivou cele države, prema podacima iz 2020. godine, vakcinisano je svega 75 odsto dece, a procena je da je lane još manje roditelja ispunilo tu svoju obavezu i imunizovalo svoju decu. Vakcine spadaju u najveća globalna javnozdravstvena dostignuća.

Vakcine već više od dva veka bezbedno smanjuju razorni uticaj bolesti poput dečije paralize, malih i davno iskorenjenih velikih boginja, i pomažu deci da odrastaju zdrava i srećna.

Zahvaljujući naporima uloženim u imunizaciju širom sveta, deca mogu da hodaju, da se igraju, plešu, uče. Vakcinisana deca postižu bolji uspeh u školi, a pozitivni ekonomski uticaji se osećaju u njihovim lokalnim zajednicama. Procenjuje se da su vakcine danas jedan od najdelotvornijih načina za unapređenje globalnog blagostanja. Deluju kao štit za porodice i zajednice.

Pokretanjem kampanje podizanja svesti o važnosti redovne imunizacije obeležili smo Evropsku nedelju imunizacije pod sloganom „Dug život za sve“. Imao je za cilj da ojača važnost ravnopravnog i proširenog pristupa vakcinama, da doprinese dugom i zdravom životu za sve.

Kampanju smo sprovodili kroz edukativne radionice kao i tekstove na sajtu i društvenim mrežama i otvorili deo za pitanja i odgovore roditelja na koje su odgovarali strucnjaci iz ove oblasti.

Udruženje građana Roditelj

Karamatina 16
11080 Beograd

www.roditelj.org

www.doenje.roditelj.org

www.facebook.com/roditelj

www.instagram.com/ugroditelj/

info@roditelj.org